

Ο λόγος

Όταν λέμε λόγος εννοούμε **«την απόδοση ιδεών και ψυχο-πνευματικών εννοιών με τη χρήση της φωνής»**(Μπαμπινιώτης,1998). Ο λόγος αποτελεί την κύρια έκφραση της ανθρώπινης επικοινωνίας μέσω της οποίας οι γνώσεις, οι πεποιθήσεις, οι απόψεις, οι πληροφορίες, μπορούν να βιωθούν, να εξηγηθούν και να μοιραστούν με τους συνομιλητές μας (Πρώιου, 2003)..

Από τη γλώσσα της στοματικής κοιλότητας αναπτύχθηκε η έννοια του λόγου από την εποχή του Ομήρου. Ο λόγος αποτελεί ανθρώπινο χαρακτηριστικό. Ετυμολογικά προέρχεται από την ρίζα «λεγ-» και συνδέεται άμεσα με το ρήμα «λέγω» .

Εδώ και χιλιάδες χρόνια ήταν και είναι επίκαιρη η φράση του Σωκράτη **«μίλα μου για να δω»** θέλοντας μ' αυτή την ρήση να τονίσει την αξία του «λόγου» στον άνθρωπο.

Η ανάπτυξη του λόγου και της ομιλίας, επιτελείται μέσα στο οικογενειακό πλαίσιο και βασίζεται σε σχέσεις αλληλεπίδρασης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο το παιδί εκδηλώνει **την επικοινωνιακή του πρόθεση**, αναπτύσσει κοινά σημεία αναφοράς και διευρύνει σιγά-σιγά τις γλωσσικές του δεξιότητες.

Η ανάπτυξη του λόγου είναι μια πολύπλοκη, προοδευτική διαδικασία που έχει σχέση με τη λειτουργία των φωνητικών οργάνων και την απαρτίωση αυτής της λειτουργίας στον εγκέφαλο, την ικανοποιητική ποιότητα και ποσότητα των λεκτικών ερεθισμάτων που προέρχονται από το περιβάλλον και τη συναισθηματική σταθερότητα.

Η διαδρομή αυτή οδηγεί το παιδί από το στάδιο της προ- λεκτικής επικοινωνίας στην κατάκτηση όλων των πτυχών της γλώσσας (φωνολογικής, γραμματικής, συντακτικής, σημασιολογικής, πραγματολογικής). Όταν ένα παιδί γεννηθεί σωματικά υγιές, οι δύο τελευταίοι παράγοντες αποκτούν καθοριστική σημασία για την ανάπτυξη του λόγου.

Το βρέφος, επίσης, από τους πρώτους μήνες της ζωής του παράγει ήχους. Τον πέμπτο μήνα οι φωνητικές χορδές του έχουν ωριμάσει και αρχίζει να χρησιμοποιεί δικούς του διαφορετικούς ήχους για να επικοινωνήσει με τον ενήλικο. Μέχρι να συμπληρώσει τον πρώτο χρόνο ζωής, θα πει πιθανότατα την πρώτη του λέξη.

Από την ηλικία των 15 μηνών και έπειτα το λεξιλόγιο του εμπλουτίζεται πολύ γρήγορα. Γύρω στα δύο έτη μπορεί να χρησιμοποιήσει περίπου 200 λέξεις και να συνδυάζει δύο έως τρεις λέξεις μαζί για να σχηματίσει μια σύντομη φράση. Στη συνέχεια, σε όλη τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας η ικανότητα του παιδιού να χρησιμοποιεί προτάσεις με όλο και περισσότερες λέξεις και πιο πολύπλοκες σημασίες αυξάνει σταδιακά.

Στην περίπτωση που το παιδί παρουσιάζει οργανικό πρόβλημα (λ.χ. απώλεια ακοής), χαμηλό νοητικό δυναμικό, κοινωνική / συναισθηματική διαταραχή ή ειδικό γλωσσικό πρόβλημα, εμφανίζονται διαταραχές λόγου- ομιλίας –επικοινωνίας (Πρώιου, 2003)..